

LA GENT GRAN, MOTOR DE CIUTAT

Un gran Repte i Oportunitat per a Berga

Índex

- Contextualització
- Les persones grans, cada cop més protagonistes
- La gent gran, motor de ciutat
- Per què Berga?
- Les eines
- Conclusions

CONTEXTUALITZACIÓ

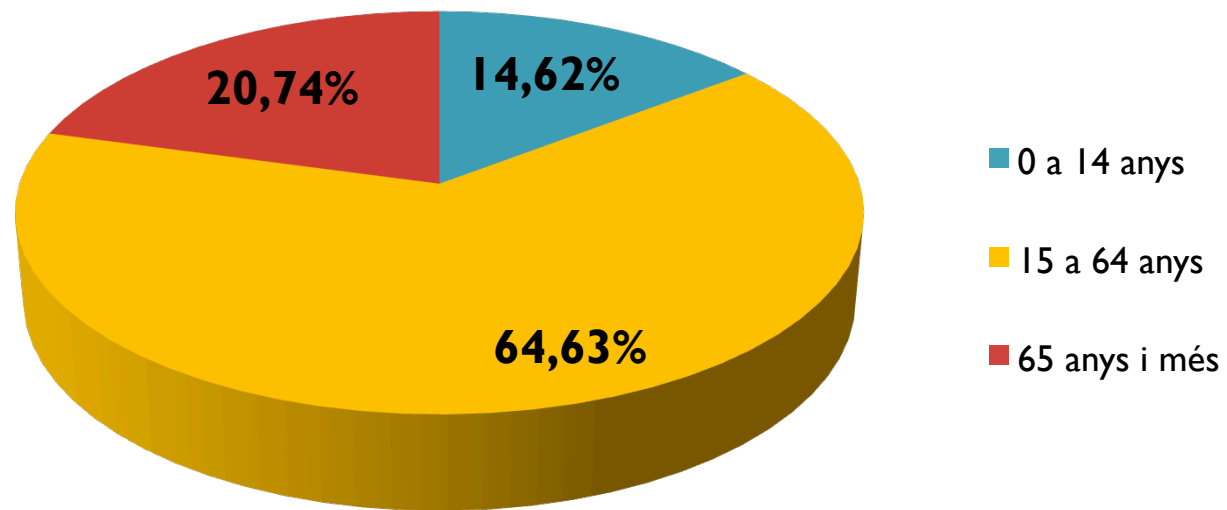
QUÈ ÉS LA VELLESA?

- Allò que entenem que és una “persona gran” depèn del context, del lloc i del moment: és relatiu
- Hi ha una realitat física, i l'**Organització Mundial de la Salut defineix la vellesa com l'etapa que comença als 60 anys i que abarca el darrer període de la vida.**
- Tot i que, socialment la vellesa és entesa com la jubilació
- I malgrat que, vitalment hom es pot considerar en plena forma als 65 anys i més enllà: *tercera edat versus quarta edat*

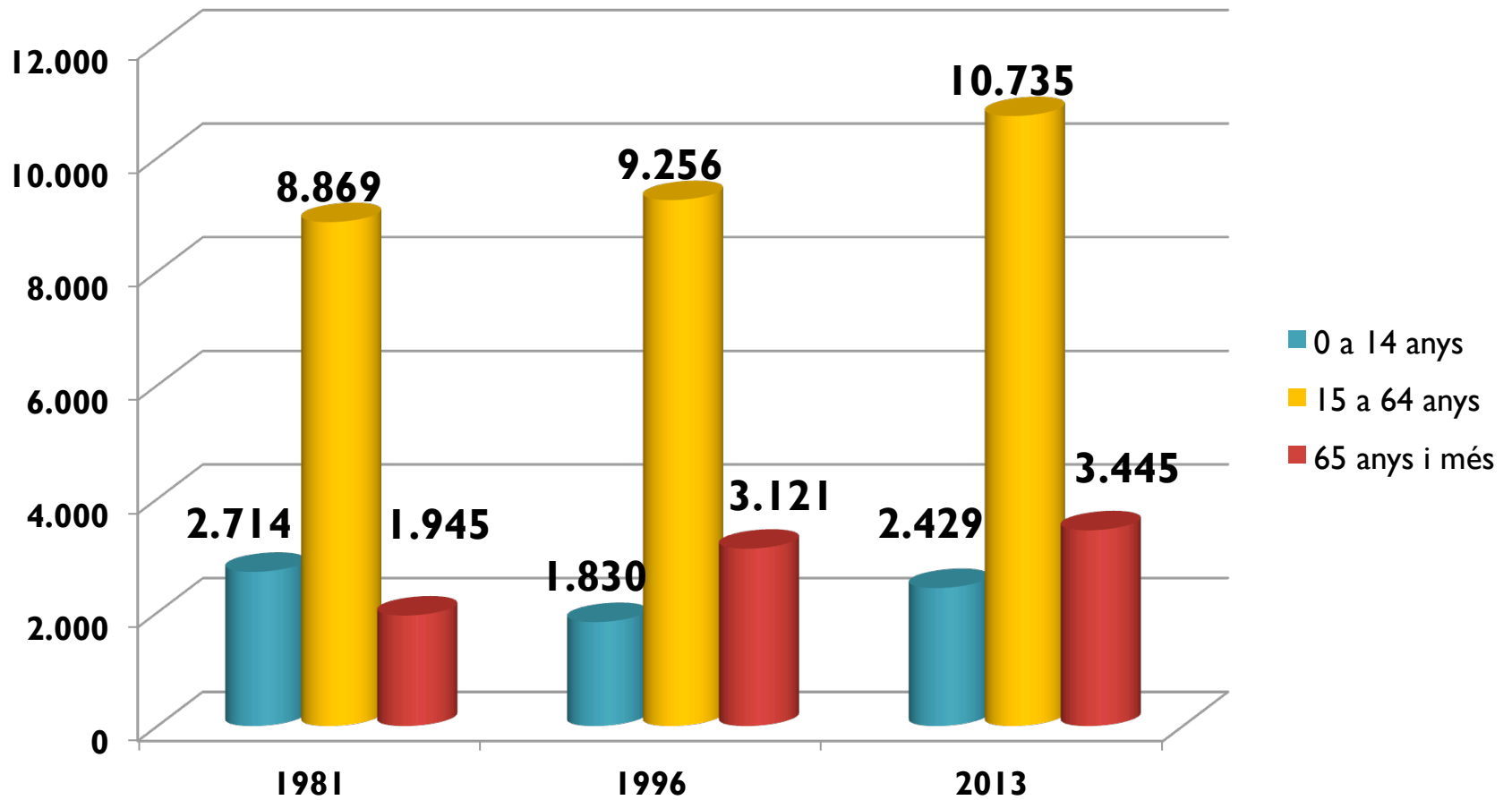

**LES PERSONES GRANS, CADA
COP MÉS PROTAGONISTES**

Població de Berga per edats

Evolució de la població de Berga

Projeccions

Població berguedana major de 65 anys:

Actual: 20,7%

2040: 30,2%

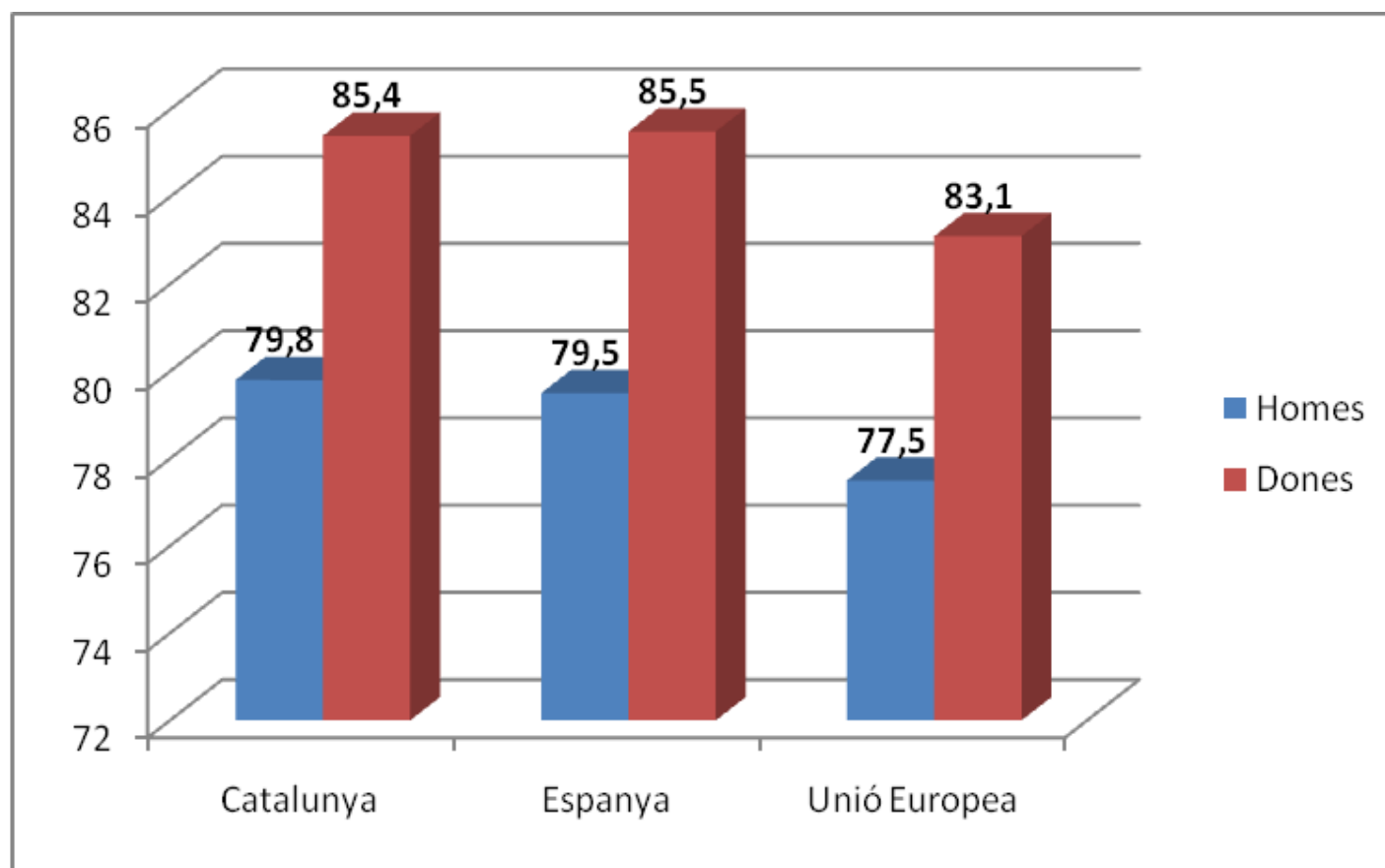
...si seguís la mateixa línia d'evolució prevista per a Catalunya.

Degut a:

- Disminució de la fecunditat produïda per l'augment del nivell de vida i el canvi cultural
- Allargament de l'esperança de vida (pels avenços en el camp de la medicina, i per les millores en les condicions de vida i a l'accés als serveis sanitaris)

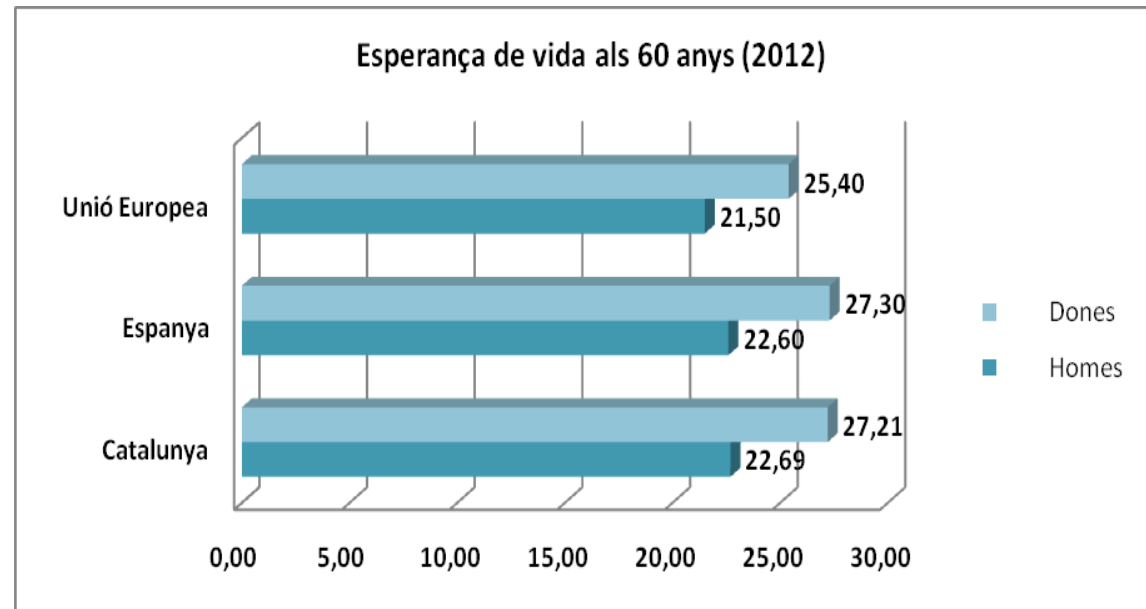
I una esperança de vida en néixer per sobre dels 80 anys

Esperança de vida 2012

Que significa molts anys per endavant (una vida extra) Esperança de vida de les persones majors de 60 anys:

- Dones catalanes: 27,21 anys
- Homes catalans: 22,69 anys

En resum:

- Tenim i tindrem molta gent gran
 - Amb possibilitat, a més, de rebre'n i/o atreure'n de fora, gràcies a la qualitat de vida de la ciutat i la comarca
- Que viu i viurà molts anys
- Que en bona part gaudeix i gaudirà de salut (més de la meitat de la població de 75 anys no pateix cap problema de salut crònic) i de temps lliure
- Que té i tindrà la seva autonomia financera
- Que demanda i demandarà serveis i equipaments específics

Tot plegat és una gran Oportunitat i un gran Repte

LA GENT GRAN POT SER UN MOTOR DE CIUTAT

I. Motor econòmic

- Calen béns i serveis especialitzats:
 - Serveis socials
 - Serveis sanitaris
 - Serveis residencials
 - Serveis culturals
 -
- Tot això significa **llocs de treball** (especialment per a la gent jove!) i **oportunitats empresarials** (no limitades a la comarca)

EXEMPLE: LA SALUT DE LA GENT GRAN

- La major vulnerabilitat física és una de les principals característiques de la vellesa avançada
- Hi ha una revolució en l'àmbit de la sanitat, gràcies a la qualitat, quantitat i disponibilitat dels serveis mèdics. Anem cap una medicina predictiva, individualitzada i preventiva.
- Segons un informe de l'OCDE, el grup d'edat de la gent de més de 65 anys representa el 40-50% de la despesa en assistència sanitària
- Però, d'altra banda, l'assistència del futur ja no serà només un assumpte de metges, sinó com una barreja de salut, entreteniment, fitness, bellesa i benestar espiritual.

L'Hospital Sant Bernabé, el CAP, les farmàcies, els serveis de salut... són peces clau

EXEMPLE: LA DEPENDÈNCIA

- Les persones **dependents** necessiten ajuda per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària.
- La major part d'elles són persones grans. A Berga el % és superior a la mitjana catalana
- No s'ha d'oblidar el paper dels **cuidadors** de les persones depenents: el 92% són del nucli familiar, i el 83% són dones

EX: LA GENT GRAN COM A CONSUMIDORS. NOUS CAMPS D'EMPRENEDORIA CENTRATS EN LA VELLESA

- **Salut**
- **Viatges**
- **Hobbies:** la jardineria, la gastronomia, la literatura, la pintura, les competicions esportives, les mascotes, el bricolatge...
- **L'amor i la sexualitat:** medicaments (incloent els fàrmacs contra la impotència i els vigoritzants sexuals), cites, regals, viatges i experiències.
- **Bellesa i la moda**
- **Habitatge:** reformes dels habitatges, domòtica, residències, pisos tutel·lats, pisos compartits, cohousing...
- **Sector financer:** nous serveis i productes (com ara les hipoteques inverses)
- **L'alimentació**
-

En tots aquests àmbits s'hauran de tenir en compte les necessitats específiques i els **nous valors** de la gent gran.

COM A PRODUCTORS: TREBALL I JUBILACIÓ

- Alguns seniors, trobant-se en plenitud de facultats i davant la perspectiva de perdre relacions i capacitat adquisitiva en jubilar-se, decidiran fer-ho més tard o parcialment, i podran fer-ho
- Noves possibilitats: empenedoria senior, contractes de relleu, reempresa...
- En tot cas, per a molts altres serà convenient preparar-se per a la jubilació
- Addicionalment, moltes persones grans continuaran fent-se càrrec del treball domèstic de casa seva, i sovint també ajudaran als seus fills i nets

II. Motor cívic-social

- El voluntariat i la gent gran
 - La generositat de molta gent gran i la seva disponibilitat de temps fan d'ells/elles una pedrera importantíssima del voluntariat, que encara pot créixer més
 - Alhora:aposta per l'empoderament i els grups d'ajuda mútua
- La participació de la gent gran en la vida cívica i cultural de Berga
 - Les persones grans poden aportar feina, coneixement, perspectiva, valors... si se'ls facilita la participació en la vida quotidiana de Berga
 - La gent gran és fonamental per a la transmissió de la història i la identitat comunes, per a la preservació i recuperació de sabers i realitats en risc de desaparició, etc

II. Motor cívic-social

- La seva implicació en aquest mateix projecte
 - Que només té sentit si la gent gran n'és protagonista
 - Però que no és només un projecte de la gent gran

III. Motor d'Innovació

- Berga pot esdevenir un referent i una ciutat pilot de l'atenció integral i valorització de la gent gran, pensant en tot Catalunya i més enllà
- Això requerirà:
 - Adaptar-nos,
 - Formar-nos,
 - Fer recerca,
 - Debatre conjuntament,
 - Comprometre'ns i emprendre.

Adaptar-nos

Premisses:

- ✓ Cal entendre i respectar la **pluralitat** de la gent gran
- ✓ Hem de fomentar la igualtat, la llibertat, la autonomia, la integració social i la participació activa (**envelliment actiu**)
- ✓ S'ha de promoure les relacions intergeneracionals

Algunes àrees:

- La ciutat física (urbanisme i edificació)
- Els serveis públics
- Els serveis privats
- La comunicació
- Els transports
- Riscos: pobresa, maltractament, soletat, estafes....
- La visió de la vellesa i l'autopercepció de la gent gran

La Ciutat Física

-
- λ- Habitatges per a gent gran:
 - λ Pisos més petits i acondicionats
 - λ Pisos compartits per a majors de 65 anys.
 - λ Habitatges tutelats amb serveis de suport per a persones fràgils o amb dependència mitja.

 - λ- Complexos residencials amb oferta lúdico-esportiva i de serveis.

L'Urbanisme i l'Edificació

-
- λ- Foment d'activitats intergeneracionals.
 - λ- Experimentació en solucions informàtiques i de les TIC.
 - λ- Comerç orientat a gent gran i establiment d'un segell o marca "amic de la gent gran" a comerços i negocis.
 - λ- Estudis i foment d'una alimentació adequada per a la gent gran.

Els Serveis. El consum i Alimentació

1/5 part de població gran viu sola

Sobretot dones

3 de 4 persones grans
que viuen soles són
dones

✓ PERFILS:

- Solters
- Gent que ha enviudat en edats joves
- Gent que ha enviudat en edats avançades

Viure sol no sempre és sinònim de soledat.

Hi ha molta gent que escull viure sol i no abandonar la seva llar.

Però viure sol pot comportar problemes. Hi ha alternatives.

Riscos: l'exemple del fenomen de la soletat

Formar-nos

- Implicacions en la formació professional, ocupacional i de reciclatge
- Benchmarking internacional
- A més, la tercera edat és un bon moment per continuar aprenent

Fer recerca

- Convenis amb universitats partners i amb centres de recerca (Uvic, Fundació Alícia, Maison Intelligente de Blagnac...)
- Utilització de fons de programes europeus

Debatre i acordar

- Disseny participatiu del projecte
- La concertació com a mètode
- El treball en xarxa
 - Dins de Berga
 - Cap enfora:
Organització de congressos, jornades i trobades de Turisme, Salut, Urbanisme, Models d'Assistència per a la gent gran...

Emprendre

- Compromís polític de l'Ajuntament de Berga
- Implicació dels serveis de la ciutat
- Col·laboració de l'Agència de Desenv.
- Involucració d'altres administracions
- Paper de la iniciativa privada
- Cap a un Pla d'Acció

PER QUÈ BERGA?

Els nostres avantatges

- Nombre i % de gent gran.
- Climatologia i bona qualitat de l'aire.
- Dimensió de la ciutat i capitalitat comarcal.
- Serveis socio-sanitaris potents.
- Oferta cultural i riquesa associativa destacada.
- Comunicació fluida amb l'àrea metropolitana.
- Proximitat a l'Estat francès
- Feina feta: “Ciutat amiga de la gent gran”, oferta formativa...

LES EINES

Les Eines

- Procés “*Berga, ciutat amiga de la gent gran*”
- Grup de Pilotatge
- Estudi de viabilitat del projecte
- Recerques aplicades
- Cicles formatius i estudis superiors
- Sinèrgies i coordinació entre actors: cap al clúster del sector
- Aliances externes
- Recerca de recursos
- Avaluació dels progressos

CONCLUSIONS

Conclusions

- L'atenció a la gent gran és una esperança per a Berga, també econòmicament i laboral
- La gent gran s'ha de posar en valor i cal canalitzar les seves energies, fent així que la tercera edat sigui una etapa de la vida de plenitud i realització personal, i contribuint alhora a crear nou valor públic
- El projecte “GG Motor de Ciutat” també repercutirà positivament en el benestar de les nostres persones grans

**LA GENT GRAN NO ÉS UN
PROBLEMA, ÉS UN REPTE I UNA
OPORTUNITAT!**

**AQUEST ÉS UN PROJECTE DE
CIUTAT, NO DE L'AJUNTAMENT!**